

Příklad 1

Pravděpodobnost poruch výrobku X je

$$Q(t) = (1 - e^{-\lambda t})^3$$

kde t je čas v hodinách a $\lambda > 0$ je parametr.

1. Odvod'te T_s (uvažujte obecné λ). [1 bod]
2. Jaká je pravděpodobnost poruchy v období mezi 6–8 hodinou používání pokud $\lambda = 0.1$? (odvod'te vzorec, dosad'te). [0.5 bodu]
3. Lze pravděpodobnost poruch tohoto výrobku modelovat exponenciálním rozdělením? Dokažte výpočtem. [0.5 bodu]

Řešení

Odvod'te T_s (uvažujte obecné λ). [1 bodu]

Nejprve odvodíme $R(t) = 1 - Q(t) = 1 - (1 - e^{-\lambda t})^3 = 3e^{-\lambda t} - 3e^{-2\lambda t} + e^{-3\lambda t}$.

$$T_s = \int_0^\infty R(t)dt = \int_0^\infty 3e^{-\lambda t} - 3e^{-2\lambda t} + e^{-3\lambda t} dt = \frac{3}{\lambda} - \frac{3}{2\lambda} + \frac{1}{3\lambda} = \frac{11}{6\lambda}.$$

Jaká je pravděpodobnost poruchy v období mezi 6–8 hodinou používání pokud $\lambda = 0.1$?

Jedno z možných řešení:

$$Q(6 - 8) = \int_6^8 f(t)dt = Q(8) - Q(6) = 0.0751, \text{ kde}$$

$$Q(6) = 1 - (1 - e^{0.1 \cdot 6})^3, \text{ a obdobně pro } Q(8).$$

Lze pravděpodobnost poruch tohoto výrobku modelovat exponenciálním rozdělením? Dokažte výpočtem.

Existuje více způsobů, jak to zdůvodnit.

- Porovnání zadaného $R(t)$ s $R_{exp}(t)$ obecného exponenciálního rozdělení. V tomto případě je $R(t)$ součtem několika rozdělení s různými intenzitami:

$$3e^{-\lambda t} - 3e^{-2\lambda t} + e^{-3\lambda t}$$

všimněte si, že zde figurují tři různé intenzity: λ , 2λ a 3λ . Tento vzorec nemá stejný průběh jako $R_{exp}(t) = e^{-\lambda t}$, takže se nejedená o exponenciální rozdělení (viz obrázek).

- Porovnáním hustoty pravděpodobnosti zadaného obvodu a hustoty pravděpodobnosti obecného exponenciálního rozdělení:

$$f(t) = -\frac{\partial R(t)}{\partial t} = 3\lambda e^{-\lambda t} - 6\lambda e^{-2\lambda t} - 3e^{-3\lambda t}$$

a toto není stejná funkce jako $f_{exp}(t) = \lambda e^{-\lambda t}$.

- Graficky — vykreslením průběhu $\lambda(t)$, vidíme, že není konstatní.

